

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

nemo illam mereri potest. Quòd autem Deus compensat opera nostra vita æterna, & his præmijs quæ nec auris audiuit, &c. Esaiæ XLVI. gratuita est misericordia, non debitum, Et si ibi est aliquod debitum, hoc fundatur in promissione & verbo Dei, quoniam ipse promisit, & non in nostro opere operato. Ex gratia igitur sunt opera nostra meritoria gloriæ, non autem de condigno hoc merentur, sicuti mercenarius præmium suum.

S. Bernardus.

Sic inquit sanctus Bernardus sermone primo de annunciatione: Necessè est primò omnium credere, quòd remissionem peccatorum habere non poteris, nisi per indulgentiam Dei. Deindè, quòd nihil queas habere boni operis, nisi & hoc dederit ipse. Postremò, quòd vitam æternam nullis potes operibus promereri, nisi & gratis detur. Hoc docet Scriptura & Patres de Gratia.

Apertum igitur est mendacium, quo grauat Ecclèssa, quòd suis operibus operatis ex condigno velit mereri gloriam. Datur ergò Gratia gratis, non propter nostrum meritum, sed propter Christi meritum: & qui se agnoscunt peccatores, ac timent Dominum, illis exhibetur, ab ijsque tenetur, Postremò, causa est iustificationis, præmiationis bonorum operum, atque gloriæ æternæ. Hæc simplicissimè de Gratia notanda sunt.

CAPVT X.

ARGVMENTA.

1. *Quid faciat hominis opus bonum, eò quòd homo est peccator.*
2. *Ad quid Deus præcepit nobis facere opera bona.*
3. *Quod sit præmium operum bonorum.*

Christus

Christus inquit Matth. 7. Omnis arbor mala, fructus malos facit: Quia ergo nos in peccatis concipimur & nascimur, Psalmo 50. sequitur quod opus nostrum à nostra natura profectum, nō potest dici bonum: oportet igitur vt ab alio dicatur bonum, quàm à nobis. Fit autem homo arbor bona, primò fide in Christum Iesum, quæ Fides impetrat gratiam & fauorem Dei, & facit vt tunc opus placeat DEO Nam sine fide Christi impossibile est, aliquod opus Deo placere, Hebr. 11. Rectificatur igitur homo & mutatur fide Christi, quæ facit, vt opera illius, licet adhuc carne fragili fiant, attamen reputantur bona & iusta propter Christum: & sic ex gratia est, & ex Diuina imputatione, quod opus sit bonum & acceptum, non naturali sua dignitate & conditione. Et sic dicebat Propheta Iob 9. Verebar omnia opera mea, sciens quod non parceres delinquenti. Et Psalmo 142. Non iustificabitur in conspectu tuo omnis viuens. Imputatione ergo diuina, ex gratia opus nostrum dicitur bonum, Ephes. 2. Eramus natura filij ire, sed misericordia & gratia saluati estis per fidem, conditi ad bona opera, quæ ordinat Deus vt in illis ambulemus.

Deus exigit à nobis interiora & exteriora opera & virtutes. Interiora sunt, fides, dilectio, timor Dei: hæc sunt meliora & potissima opera, & notantur in prima tabula Moyfis. Primò fides, vt toto corde illi fidamus: nam verax & fidelis est, & seruat certò omnia quæ dixit & promisit: deindè, vt cum toto corde diligamus. Nam omne bonum venit ab ipso, & tamen nos non meruimus, sed ipse donat gratuitè ex misericordia & gratia. Postremò, vt illum timeamus, nam punit malos. Hæc omnia patent Exod. 20. Ego Deus zelotes, visitans, &c. Hæc sunt opera Spiritualia interiora & potissima, sine quibus

parùm profunt exteriora: & illa ubique exigit Scriptura. Matth. 6. Primum quærite regnum Dei. Roman. 14. Regnum Dei non est potus & cibus, sed iustitia, pax & gaudium in Spiritu sancto. Sic etiã sunt opera potiora motus cordis, patientia, misericordia, gratiarum actio, &c. Et illa omnia cum primis exigit à nobis Deus, quare arguuntur Pharisæi, Matthæi 23. qui mentham, anethum & cuminum decimant, & maiora legis relinquunt, iudicium erga seipfos, fidem erga Deum, misericordiam erga proximum. Alia sunt opera exteriora, quæ quoque Deus exigit, & sunt fructus interiorum virtutum, vt sunt præcepta secundæ Tabulæ. Et ad illa rediguntur orare, ieiunare, psallere, vigilare, prædicare, &c. Sicut dicit Apostolus 1. Corinth. 9. Castigabo corpus meum. Sic tres pueri abstinebant se à cibo Regio. Danielis primo. Et filij obedientes Rechab, Ieremiæ 35. Sed hæc exteriora sunt serui, interiora verò quasi Domini & præcipui: præferuntur præcepta Domini traditionibus humanis. Sed præcipit & exigit Deus hæc opera primò ad laudem & gratiarum actionem sibi pro acceptis beneficijs, sicuti ait Apostolus Philip. 1. Repleti fructu iustitiæ ad laudem Dei. Deindè in exemplum & vtilitatem proximi. Matthæi 5. Sic luceat lux vestra coràm hominibus. Et 1. Pet. 2. Conuersationem vestram inter gentes habentes bonam, & Matthæi. 25. Esuriui, & dedistis mihi manducare, &c. Postremò ad domandam carnem, vt superbia per humilitatem, gula per ieiunium, tentatio per orationem. Colofs. 4. Mortificate membra vestra. Et 1. Cor. 9. Castigo corpus meum. Sic per bona opera retinemus acceptam iustitiam. Rom. 8. Si secundùm carnem vixeritis, &c. Sine igitur bonis operibus non retinetur gratia accepta. Idèd inquit Christus Ioã. 5. Eccè sanus factus es, iam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat.

Hoc

Hoc sciendum, quòd opera nostra ex se vel sua naturali bonitate, dignitate, conditione nihil merentur. Nam sic inquit Christus Lucae xvii. Cùm feceritis omnia quæ præcepta sunt vobis, dicite, serui inutilis sumus. Nam hoc quod debuimus facere, fecimus. Nùm habet gratiam Dominus seruo? non puto. Hisce verbis omne meritum CHRISTVS adimit operibus, prout à nobis, aut per se factis. Iam nemo gloriari debet de suis factis aut præsumere, sicuti fecit Phariseus, Lucae 18. nam DEVS nobis nihil debet. Sed quòd docemus & speramus præmium operum, causa & origo non sunt opera nostra facta, sed diuina bonitas & misericordia, quæ gratuitè promisit præmium tale, & nostra opera reputat digna præmio æterno propter Christum: hæc pia Dei voluntas & promissio, causa est præmiorum. Ideò nõ ab operibus operatis, vt à nobis speramus præmium, sed quatenus ipse promisit propter verbum suum. Et ideò dicuntur opera meritoria ex gratia, id est, misericordia, non ex dignitate, auß Gottes zusa e/ non effectiua dignitate. Sic enim Petrus querit, Mat. 19. ac Lucae 18. inquit: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergò erit nobis? id est, quid merentur opera nostra? Et Christus inquit & iurat Matth. 19. Amen dico vobis, quòd vos qui secuti estis me, fide scilicet & opere, & reliquistis domum, fratres, sorores, patrem & matrem, filios aut agros propter nomen meum, id est, factò vel voluntate, centuplum accipietis, & vitam æternam possidebitis. Et Lucas inquit: Multò plura accipiet in hoc tempore, & in seculo futuro vitã æternam. Ecce hîc stat Dei promissio, quæ est causa præmiorum atq; vitæ æternæ, non opera ipsa operata. Nunquàm talia opera illorum meruissent, nisi Christus sic promississet. Sic omnia opera nostra ex promissione & gratia sunt meritoria: quòd autem sic acceptentur, & tanta

gloria æterna compensentur, Christus in causa est, qui nobis sua morte hanc acquisiuit gratiam, & misericordiam, quòd sic placeant D E O opera nostra, atque recompensentur gloria æterna. Ita Apostolus 1. Tim. 4. inquit: Pietas (id est, fides in Deum, & dilectio in proximum) ad omnia utilis, habens promissionem vitæ quæ nunc est, & futuræ. Nam Deus opera nostra coronat corporalibus & spiritualibus præmijs, augmentat fidem, dilectionem, spem, timorẽ, misericordiam & cæteros fructus Spiritus sancti, Galat. quinto. Subindè & corporalia, id est, sanitatem, fortunam rerum, custoditionem à damnis, augmentum, obedientiam filiorum, vires, gloriam, honores, pacem, concordiam, pluuiam suis temporibus, vt Leuit. 16. & Deut. 28. Sed hæc sunt minima & inferiora: in futura autem dabit, quæ nec auris audiuit, nec oculus vidit, &c. Omnia ibi gloria æterna compensabit inenarrabiliter: maiora præmia reseruat D E V S pijs in futura gloria æternaliter.

Sic etiam mala opera pœnas præsentem habent & æternas, Diaboli tyrannidem, qui impios in potestate habet, & impellit in omnis generis errores ac flagitia, ac pœnas corporales, bella, incendia, & alias calamitates: Extinguunt mala opera fidem, charitatem, & merentur indurationem, & peccatum peccato punitur. Postremò damnatio æterna sequetur, iuxta illud Ioannis 5. Qui mala egerunt, procedent in resurrectionem iudicij, & ibunt in ignem aut supplicium æternum, Matthæi 25. Ex gratia igitur & promissione opera accipiunt gloriam æternam, & nõ ex dignitate. sic inquit Apostolus 1. Corinth. 3. Vnusquisque mercedem accipiet secundum suum laborem.

Hoc tamen ex gratia propriè, nec iustificatio, nec regnum à nobis potest mereri, sed ex gratia distribuitur.

Caput